

หนุ่มใต้ก็ปากหวาน

* คุย บ่อยาง

เห็นจะเป็นเพราะภาษาใต้เต็มไปด้วยคำหวานๆ ความรู้สึกของคนภาคอื่นจึงมีว่าคนใต้พูดไม่เพราะ ไม่รู้จักสรรคำหวานๆ มาพูด หนุ่มใต้ในความรู้สึกของชาวภาคอื่นจึงถูกเข้าใจว่าพูดไม่เพราะ คำกล่าวเหล่านี้แสดงว่ายังไม่รู้จักคนใต้อย่างลึกซึ้ง จริงอยู่คำใต้อาจจะหวานๆ เจ้าสำบัดสำนวนในทางอุปมาเปรียบเทียบกับในเชิงก่อนๆ แต่ไม่ได้หมายความว่าคนใต้พูดเพราะไม่เป็น หนุ่มใต้ปากหวานไม่เป็น หนุ่มใต้อีกเหมือนกัน กับหนุ่มทุกภาคนั้นแหละตรงที่รู้จักปากหวานเหมือนกัน รู้จักที่จะสรรคำพูดจากใจได้เสมอ เมื่อได้รับอิทธิพลอันอ่อนหวานของความรักความพอใจเข้ามาครอบคลุม ลองพิจารณาเพลงร้องเรือเหล่านี้ดูก็พอจะเห็นได้ชัด

“ดอกเมละ บานเหมือนอู่ประ ฝนตกไม่ต้อง ลอยอยู่ในเล้ง ดอกเมละ ดอกมะลิ เด ทะเล	น้องก้อนางดอกเมละ ลอยอยู่ในเล้ง ฟ้าร้องก็ไม่ถึง สวนน้อยคำนึงใจ”
เประ ปรี	

จะเห็นว่าเมื่ออุปมาอาหารที่กลมคาย บ่งบอกความรู้สึกจากใจออกมาในรูปถ้อยคำที่อ่อนหวาน ดอกมะลิที่บ้านเหมือนกันจะปรืออยู่ในทะเลขี้ผึ้ง บอดถึงความเขลนบางดูน่าทูลนอม คำว่าทะเลขี้ผึ้งดูเหมือนจะเป็นการยืนยันให้เห็นถึงความห่วงแทนที่ลึกซึ้งเมื่อเปรียบกับสำนวนที่ว่า “ฝนตกก็ไม่ต้อง ฟ้าร้องก็ไม่ถึง”

คำหวานๆ เหล่านี้มีอยู่มากพอที่จะนำมากล่าวอ้างยืนยันได้ว่า หนุ่มใต้ปากหวานพอๆ กับหนุ่มๆ ทั่วไปทั้งหลายนั้นแหละ เช่น

“พุดราเหอ พี่ไปไม่ช้า แตกพุ่มดอกเกสร ขวัญข้าวเจ้าอย่าให้ไทย กิ่งลำ กิ่งคำ	พุดรากิ่งลำ ขวัญข้าวเจ้าอย่าให้ไทย ถ้าพี่ขาดก่อนจะราโรย อย่าทิ้งราโรยก่อน ถ้า รอ. คอย
---	---

“สุดจิตเหอ ไม่มีธุระพี่ไป ในหัวอกที่เหมือนหินดวง อยู่โลนกลอยใจให้หายรัก	สุดจิตพี่แล้วแก้วกลอยใจ อยู่โลนกลอยใจให้หายรัก ในทรวงอกที่เหมือนครบก มีกรรมจำทั้ไป”
--	--

บางครั้งเพื่อให้ถ้อยคำของตนมีน้ำหนัก หนุ่มใต้อาจรู้จักเอาความในใจของตน ไปเทียบกับตัวละครในวรรณคดีที่มีความรักต่อกัน โดยนำมาเปรียบเทียบในทำนองว่าตนก็มีความรักนางคนรัก ไม่น้อยกว่าตัวละครในวรรณคดีนั้นๆ ที่ตัวอย่างที่จะยกมาให้พิจารณาต่อไปนี้ ยังมีการแทรกการตีพิ้อต่อว่า เพื่อให้คนรักเกิดความเห็นอกเห็นใจอีกด้วย

“รักนุชเหอ เหมือนนอตุรุทรักอุษา พระศรีสุนทรรักในร ทำหรือเนื้อเย็นจะเห็นใจ ทำหรือ ทำอย่างไร คนเอน คนอน	สันตที่รักเจ้าหนักหนา นางสีดารักพระรามไม่คลายใจ เนื่อนตัวของข้ารักหน้าใจ หกได้ว่าพี่รักคนเอน”
หก โหก หกได้ - ไล่ความ	

ดูๆ เห็นว่าเรื่องพระศรีสุรินกับนางมโนรา (นางโนรา) เป็นเรื่องประจำของคนใต้ จึงต้องยกมากล่าวอ้างเสมอ ทำให้เห็นจริงเห็นจริงยิ่งขึ้น เพราะทุกคนต่างก็รู้เรื่องเรื่องนี้

นอกจากนี้ ก็ยังแฝงความเกรงอกเกรงใจผู้หลักผู้ใหญ่ของสาวอยู่ไม่น้อย เป็นความรักที่เจ้าตัวแสดงออกถึงความประสงค์จะร่วมเรียงเคียงคู่โดยถูกต้องตามประเพณีการสู่ขอ จึงพูดเรื่องนี้ให้สาวเห็นอกเห็นใจ เพราะเป็นธรรมเนียมที่ดีงาม เมื่อมีความรักก็มีการสู่ขอให้เป็นที่ถูกต้อง เพลงร้องเรือบทต่อไปนี้เป็นการเกี่ยวพาราตีที่ดูสงบเสงี่ยมเจียมตัวปนกับความปากหวานเกี่ยวพาราตีตามประสาหนุ่ม

“เดือนขึ้นเทอ	ขึ้นมาเต็มปลายไผ่
รักกันแต่ในใจ	ไม่แท้ใช้ใครไปขอให้
ตัวที่เป็นแมงโก	ส่วนนางรูปโอ้เป็นตอคนไม้
ไม่แท้ใช้ใครไปขอให้	รักกันแต่ในใจ”
เทียม ถึง, เสมอ	ไม่แท้ ไม่มีที่จะ
รูปโอ้ รูปสวย (โอ้ ก็คือโอ้อ่านนั่นเอง)	

ก็ยังเหมือนกัน ทิมการหยอกเย้าแกลมเกี่ยวพาราตี อันเป็นลักษณะธรรมาเถลิกเกินของชายหนุ่ม ดูตัวอย่างเช่น

“ดอกรักเทอ	ปลูกไว้ชายคา
สาวน้อยเดินมา	อย่าเด็ดดอกรักของพี่เสีย
พี่ไว้ชมต่างลูก	พี่ไว้ชมต่างเมีย
ใครเด็ดดอกรักของพี่เสีย	เป็นเมียที่ทุกชาติ”

เห็นใหม่น้อยหน้าหนุ่มภาคอื่นอยู่ เมื่อรักเรื่องอย่างนี้หนุ่มที่ไหนก็เหมือนๆ กันทั้งนั้นแหละ” ไกรเต็ดดอกรักของพี่เสีย เป็นเมียที่ทุกชาติ”

อีกสำนวนว่า

“อันนั้นเทอ	เดินมาสองคน
แลหน้ามน	ให้พี่สักคนตะเหวอน้อง
พี่ไม่ให้ทำไทร	ให้พี่ตัดแบ่งแบ่งไรอยู่ในห้อง
ให้พี่สักคนตะเหวอน้อง	ฉีกของคอยแลกกัน”
อันนั้น	แม่คนนั้น
ไทร	อะไร
	ตะเหวอ
	เถิดนะ
	แล
	มอง, ดู

บทนี้ดูเป็นหนุ่มลูกทุ่งชานานแท้และดั้งเดิม ดูเป็นลักษณะหนุ่มใต้ที่คึกๆ จะมีอารมณ์ขัน กระแทะกระแทนพร้อมๆ กับถือโอกาสเกี่ยวพาราตีไปด้วย เรียกว่าอย่าให้เสียเชิงชาย

สุดท้ายนี้ขอให้พิจารณาอีกสัก 2 บท คือ

“เดือนขึ้นเทอ	ขึ้นมากลางกลด
ยกนางไต่รถ	อุบกลางชมพอลาง
อุบแก้วหอมกวมก	อุบปากหอมเทียนนาง
อุบกลางชมพอลาง	หว่างนางจะรู้สึก”

กลด หมายถึงเดือนทรงกลด หว่าง กว้าง, ก่อ้นจะ

“ไปไหนเทอ	ฝากแก้วแววไวไว้ใครเลย
เทโจเทวาของข้าเอย	ฝากไว้ใครเลยนางน้องนุช
ฝากไว้ในน้ำสาถลัวปลา	ฝากไว้ในอากาศถลัวครุฑ
ฝากไว้ใครเลยนางน้องนุช	ถลัวครุฑที่ไหนไป”
เลย	อีก
อ	จะ
	สา
	รู้สึก (สาถลัว-รู้สึกถลัว)

ฝากไว้ให้เป็นทิววิจารณ์ว่าหนุ่มใต้ก็ปากหวานเป็นเหมือนกัน เหมือนๆ กับหนุ่มภาคอื่น ๆ นั้นแหละ ไกรว่าคนใต้พูดไม่เพราะ คราวนี้จะให้เลิกก็คือนั่นสักที เพลงร้องเรือบทเหล่านี้ พอจะหักล้างความกึกกึกเดิมลงบ้าง □